

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Nr. 395 Pres. ex 1937.

VASILE,

din îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul episcop
al eparhiei Caransebeșului.

Iubitului Cler și Popor din această de Dumnezeu păzită eparhie:
Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.
Iar dela smerenia noastră arhierască binecuvântare.

Jubiți fii sufletești,

„... Când a venit plinirea vremii
a trimis Dumnezeu pe Fiul Său...
Care s'a făcut sub lege... ca noi
să dobândim înfierea.”
(Galateni IV, 4-5.)

Gândindu-mă cu ce fel de învățături duhovnicești să viu la Voi pentru a prăznui, cu duhul, împreună acest mare praznic al Nașterii Domnului m'au copleșit amintiri din copilărie în legătură cu acest dumnezeesc praznic. Din aceste amintiri praznicul Nașterii Domnului, Crăciunul nostru românesc, se desprinde ca o sărbătoare a familiei creștine. A familiei creștine binecuvântată de Dumnezeu cu copii buni și ascultători, cărora părinții iubitori caută să le într'aurească nevinovăția vârstei lor fragede și bunătatea inimii cu bucurii și daruri.

Precum odinioară păstorii din jurul Vifleemului și Magii dela Răsărit au împodobit cu darurile lor ieslea sărăcăcioasă în care s'a născut pruncul Iisus, Fiul lui Dumnezeu.

Și precum și Părintele nostru ceresc, Dumnezeu și Tatăl nostru, ne-a dăruit pe noi oamenii cu cel mai prețios dar ce ne putea face, trimițându-ne în Pruncul Iisus pe însuși unul născut Fiul Său, să ne fie Mântuitor.

Această dăruire a noastră de către Dumnezeu, Tatăl nostru, prin trimiterea, pe calea nașterii, între noi a Fiului Său o prăznuim noi, iubiții mei, cu toată cucernicia și recunoștința la praznicul Nașterii Domnului. Ca un părinte iubitor pe copiii săi așa ne-a dăruit și bunul Dumnezeu pe noi oamenii, prin nașterea lui Iisus Hristos, făcându-ne prin această întrupare a Fiului Său din robi ce eram păcatului și morții, până la venirea lui Iisus, iarăși fii și membri ai familiei lui Dumnezeu, cu dreptul de a-L putea numi pe Dumnezeu, iarăși Tatăl nostru. Și a avea astfel parte de toate darurile cu care Cerescul Părinte cinstește pe fiii Săi.

Iată deci, cum și de ce Crăciunul nostru creștinesc este după adevăr sărbătoarea familiei creștine.

Dar dacă Fiul lui Dumnezeu Iisus Hristos de aceea s'a născut „din femei și s'a făcut sub lege” ca noi să devenim iarăși fii ai lui Dumnezeu — cum se arată și prin cuvintele sfântului apostol Pavel, ce ați auzit la cetirea de azi din sfântul Apostol — noi

azi la praznicul „înfieri“ noastre trebuie să ne dăm seama: ce înseamnă pentru noi creștinii să fim fii ai lui Dumnezeu, cari sunt foloasele mântuitoare ce le putem nădăjdui ca fii ai lui Dumnezeu și cari sunt îndatoririle noastre în această stare de fii ai lui Dumnezeu?

Dacă avem în vedere că toți oamenii sunt făpturi ale lui Dumnezeu — oarecum lucrul mâinilor Lui — se poate spune cu drept cuvânt că toți oamenii de pe tot rotogolul pământului sunt în același timp și fii ai lui Dumnezeu.

Dar, iubiților, într'un înțeles mai înalt, duhovnicesc fii ai lui Dumnezeu suntem numai noi creștinii. Noi creștinii cari am fost luați — așazicând — copii de suflet de către Dumnezeu, am fost adoptați de El. Și aceasta prin baia nașterii cea de a doua, adecă prin sfântul Botez creștin, așezat și rânduit pentru noi de Iisus Mântuitorul. Pentru că prin aceasta a doua naștere a noastră în sfânta Taină a Botezului, sufletul nostru s'a întărit și îndreptat înaintea lui Dumnezeu în puterea meritelor mântuitoare ale lui Iisus Hristos. Sufletul nostru a primit o nouă vrednicie lăuntrică, a ajuns din rob slobod și s'a făcut cu adevărat „părtaș firii cei dumnezeiești“.

Ca fii ai lui Dumnezeu, prin Botez, suntem împreună cu toți creștinii membri ai familiei lui Dumnezeu. „Zidire nouă“, făpturi „noui“ — cum lămurit arată și sfântul apostol Pavel când zice, că în Iisus Hristos nimeni nu poate ceva, ci numai „făptura cea nouă“ (Gal. VI, 15). Și iarăși că: „*oricare este întru Hristos, făptură nouă este*“ (II. Cor. V, 17).

În această stare de fii ai lui Dumnezeu ne găsim în legătură strânsă cu Tatăl ceresc, mai mult decât cu părinții noștri trupești, cu frații și neamurile noastre. Avem parte de scut și ocrotire din partea lui Dumnezeu. Iar mai presus de toate avem fericita și întru totul îndreptățita nădejde de a ne face părtași și fericirii cerești celei netrecătoare. Cum ați auzit că s'a citit azi și în sfântul Apostol: „*Când a venit plinirea vremii a trimis Dumnezeu pe Fiul Său... ca pe cei de sub lege să-i răscumpere ca noi să dobândim înfierea. Iar pentru că sunteți fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile Voastre, care strigă: Avva, Părinte. Pentru aceea nu mai ești rob ci fiu; iară de ești fiu și moștenitor ești lui Dumnezeu...*“

Deci noi, iubiților, suntem cu adevărat fii ai lui Dumnezeu prin nașterea lui Iisus Hristos. Cum accentuează și sfântul apostol Ioan: „*Vedeți ce fel de dragoste ne-a arătat nouă Tatăl ca fii ai lui Dumnezeu nu numai să ne numim ci și suntem*“.

Iar semnul de netăgăduit, dovada înfierii noastre, a stării noastre de fii ai lui Dumnezeu este trimiterea de sus și sălășluirea întru noi a „Duhului Fiului“, a Duhului Sfânt, care ne îndreptățește și încurajează să-L numim pe Dumnezeu iarăși Tatăl nostru.

Iată, iubiților, taina bucuriei noastre creștinești la praznicul Nașterii Domnului. Iată de ce și îngerul vestește păstorilor nașterea dumnezeescului Prunc în ieslea și peștera Vifle-emului cu cuvintele: „*Iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot norodul, că s'a născut vouă astăzi Mântuitor*“ (Luca II, 10—11).

Iar sfântul părinte Efrem Sirul tălmăcește bucuria de praznicul Nașterii Domnului așa: „*Această zi este bucuria tuturor oamenilor. Peste veacuri ea se întoarce an de an la noi; ea îmbătrânește alături de bătrân și întinerește cu venirea în lume a noului născut. De aceea însetează lumea, o Doamne, după ziua Nașterii Tale*“. Și iarăși la alt loc: „*Bine-cuvântată fie această zi care ni-a dăruit nouă, celor ce am rătăcit în întunerecul nopții, pe Soarele și Răsăritul Cel de sus; care ni-a dăruit vița cu rodul mântuirii, ca să ne slujim de ea. În sânul iernii care a răpit pomilor roada lor, vița odrăsește dumnezeasca-i mlădiță; de sub scoarța de ghiață odrăsește toiag din rădăcina lui Iesse. În Decembrie, luna în care măruntaele pământului ascund încă sămânța aruncată într'ânsele, din coapsele Fecioarei se înalță spicul mântuirii noastre...*“ (După Guéranger).

Și sfântul Ioan Gură de Aur adaugă: „*Nașterea Domnului s'ar putea numi cu drept cuvânt maica celorlalte praznice împărătești. Căci ea este isvorul și temelie Arătării (Botezul) Domnului, a Paștilor, a Rusaliilor, a Înălțării. Din ea au răsărit toate celelalte praznice, cum isvorăsc mai multe ape din același isvor. De aceea vă vestesc eu vouă iubirea Celui ce ni-a prilejuit acest mare praznic, ca și voi toți să vă faceți părtași iubirii Lui*“ (Eis τὸν μακ. Φιλογ.).

Dar, iubiților, dacă și avem atâtea temeuri cari ne îndreptățesc să prăznuim cu bucurie acest mare praznic al Nașterii Domnului, praznicul înfierii noastre, sau al așezării noastre din nou în rândul fiilor lui Dumnezeu, în toiul bucuriei noastre de praznic să nu

uităm că noi ca fii ai lui Dumnezeu, ca membri ai familiei Lui dumnezeiești, precum avem drepturi, totașa avem și îndatoriri.

Dacă și suntem îndreptățiți să nădăjduim, în mângăetoarea conștiință de fii ai lui Dumnezeu, că în toată viața noastră ne însoțește iubirea ocrotitoare și harul și binecuvântarea lui Dumnezeu, deși știm din însuși cuvântul dumnezeesc al Scripturii sfinte, „*că celor ce iubesc pe Dumnezeu toate li se lucrează spre bine*” (Rom. VIII, 28.) și că nouă, ca fii ai Tatălui ceresc, ni se potrivesc încă aici pe pământ cuvintele apostolului, că: „*cele ce ochiul n'a văzut, nici urechea n'a auzit, nici la inima omului nu s'au suit, acestea a gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc pe Dânsul*” (I. Cor. II, 9) — totuși să nu uităm că nouă ca unor îndreptățiți să-L numim pe Dumnezeul cel ceresc: Tatăl nostru, nu ni se cade să ne lipim cu sufletul de cele pământești și trecătoare. Ca fii ai lui Dumnezeu noi să nu punem prea mare preț pe bunurile niciodată mulțumitoare ale acestei lumi, ci să râvnim și urmărim cu statornicie cele cerești și nepieritoare. „*Cele de sus gândiți, iar nu cele pământești*” (Col. III, 2.) — ne povățuește Scriptura. Și: „*Iubiților, rogu-vă ca pe niște străini și călători ce sunteți pe acest pământ, să vă feriți de poftele cele trupești cari se oțesc asupra sufletului*” — ne îndeamnă sfântul apostol Petru. (I. Petru II, 11.) „*Căci patria noastră în ceruri este*” (Filip. III, 20) Și sfântul Ciprian ne învață că: „*Cel ce s'a cunoscut pe sine fiu al lui Dumnezeu nu va prețui peste măsură lucruri omenești*”. (De spect. c. 9).

Dacă nu înțelegem să ne deslipim de cele pământești și trecătoare, cari de atâtea ori se așează de-a curmezișul în calea mântuirii noastre, ne arătăm nevrednici de neprețuitul dar ce ni-a făcut Tatăl ceresc trimițând pe Fiul Său, ca să ne facă moșteni împărăției Lui celei cerești. Și marile foloase mântuitoare de suflet ce ni-a prilejuit întruparea lui Iisus Mântuitorul rămân neajunse, fără lucrare și rod pentru mântuirea noastră dacă noi, copleșiți de cele pământești, nesocotim mijloacele așezate în sfânta noastră Biserică, la îndemâna noastră, anume pentru a ne înlesni mântuirea și arătarea noastră ca fii ai lui Dumnezeu.

Aceste mijloace sunt sfintele Taine ale Legii noastre, de cari mă tem că nu toți v-ați împărtășit, iubiților, în cursul timpului sfânt de pregătire pentru praznic al postului Nașterii Domnului.

Sfintele Taine sunt pentru noi cele mai puternice mijloace pentru a păstra și întări legătura noastră de fii ai lui Dumnezeu cu Tatăl nostru Cel din ceruri și cu marea și dumnezeiasca familie a fiilor lui Dumnezeu, care este sfânta noastră Biserică. Cine prin botez a devenit fiu al lui Dumnezeu și membru al Bisericii, nu poate fi nebăgător de seamă nici față de sfânta Taină a Spovedaniei, care pentru noi creștinii este prilej de curățire de păcatele ce le săvârșim zilnic în cursul vieții noastre. Cu atât mai puțin se cade să nesocotim sfânta Taină a Cuminecăturii, această hrană a sufletului nostru spre viața de veci, la a cărei primire Biserica noastră, ca o maică grijulie de mântuirea și fericirea fiilor ei, neîncetat ne cheamă prin povața și chiar porunca ei.

Iar când suntem bolnavi și în suferință, să nu uităm că pentru vindecarea de neputințele trupului nostru și, în ori ce caz, spre iertarea păcatelor și mântuirea sufletului avem la îndemână minunata Taină a sfântului Maslu.

Și mai știți, iubiților, că tot pentru mântuirea noastră prin binecuvântarea legăturii dintre bărbat și femeie și întemeierea familiei creștine, spre temeluirea prin aceasta a vieții creștinești celei de obște, îi stă creștinului la îndemână sfânta Taină a Cununiei creștine.

Stăruți, cu părintească iubire, cu grijă de mântuirea voastră, a păstoriiților mei, dar și cu multă îngrijorare pentru viitorul Banatului nostru drag cu deosebire asupra acestei din urmă sfinte Taine a Legii noastre și asupra însemnătății familiei creștine ce se întemează prin binecuvântarea ei. Prea sunt mulți între credincioșii eparhiei noastre de aceia cari păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu și a sufletului lor, prin nebăgarea în seamă a rânduelilor Bisericii noastre privitor la încheierea căsătoriei, la nedespărțirea ei și la rosturile ei și ale familiei, ce se temeluiește prin ea, pentru viața și mântuirea sufletească a celor ce o încheie, cât și pentru vigoarea, trăinicia și înaintarea din viitor a neamului nostru.

Privirea țării întregi e îndreptată spre noi bănățenii cu îngrijorare, dar și cu un fel de muștrare pentru scăderile de cari suferă viața noastră cea de obște, tocmai de pe urma nebăgării în seama din partea multora dintre noi a sfințeniei căsătoriei și familiei creștine.

De aceea la praznicul Nașterii Domnului, la această sărbătoare a familiei creștine, din recunoștință pentru darul ceresc ce ni-a făcut Părintele nostru din ceruri, trimițându-ne,

pe Fiul Său pentru înfierea și încetățenirea noastră din nou în împărăția cerurilor, se cade să ne reculegem cu duhul și să luăm hotărârea de a lucra, fiecare la locul său, pentru îndreptarea acestor rele de cari suferim și pentru ridicarea în ochii fraților noștri creștini bănățeni a căsătoriei și a familiei la măsura de cinste și sfințenie cu care aceste sfinte așezăminte ale sufletului nostru au fost prețuite de înaintașii noștri. „Fiii lui Dumnezeu“, membrii „familiei lui Dumnezeu“ nu se cade să nu cinstească familia creștină, acest deosebit de însemnat așezământ, rânduit pentru noi prin binecuvântarea lui Dumnezeu asupra primilor oameni în rai. Iar de cinstirea familiei creștine se ține ca, în primul rând, căsătoria prin care se întemează familia să se închee după rânduiala și cu binecuvântarea Bisericii.

Mai știți, iubiților, că noile legiuri din țara noastră întregită pedepsesc pe părinții, cari, cu nesocotirea legii și din mărunte socoteli de zestre, își însoțesc copiii înainte de a fi împlinit vârsta legiuită.

Feriți-vă, deci, de acest obicei. Căci el zdruncină sănătatea copiilor voștri și duce și la slăbirea neamului nostru. Din astfel de căsătorii între nevârstnici se nasc copii slabi la trup, cari în scurt timp cad pradă morții, iar familia rămâne pustie, lipsită de cea mai măreață podoabă a ei: copiii.

Și este știut că și în vechime și azi la toate popoarele, cu deosebire la cele creștine ca și noi, binecuvântarea de către Cel de sus cu copii mulți și sănătoși a familiei s'a ținut și se ține și azi de cel mai bogat izvor de fericire familiară. Precum se bucură sămănătorul de rodul însutit al ogoarelor sale, așa trebuie să se bucure părinții, buni creștini, „fii ai lui Dumnezeu“ prin întruparea și jertfa Fiului, de numărul cât mai mare al copiilor lor. E adevărat că numărul copiilor sporește grijile și greutatea cu cari trebuie să lupte părinții. Dar cum cresc grijile cu copiii, cresc și sporesc și bucuriile ce le fac copiii buni și recunoscători părinților lor.

Afară de aceasta nu este spre cinstea unui neam, sau a unei părți a lui, să se spună despre el că e pe cale să piară din lipsă de copii. Cea mai mare bogăție a unui popor stă în numărul mare al familiilor cu copii mulți din cari e alcătuit acest popor.

Să ne străduim, iubiților, ca noi bănățenii să nu fim nici în această privință cei din urmă, spre rușinea și slăbirea neamului nostru, care din alte părți ale țării privește cu îngrijorare spre noi, ca spre unii cari aici, la granițele de apus ar trebui să formăm cel mai puternic și nebiruit zid de apărare al neamului nostru.

Ați auzit desigur de prin ziare cât de mult Majestatea Sa, iubitul nostru Rege ține să cinstească familiile cu mulți copii și cum, prin purtarea de grijă a Majestății Sale, asemenea familii sunt ajutate de stăpânire prin premiile și ajutoarele ce li se împart. Ba pentru a pune asemenea familii pildă de urmat înaintea celor lipsite de copii, Majestatea Sa le face cinstea deosebită de a boteza Insuși, sau prin regeasca-I Odraslă, Marele Voevod Mihai, câte un copil de al părinților cu familie numeroasă. Cum a făcut și acum, nu de mult, cu un copil al unui vrednic român, dintr'o frunțasă parohie a eparhiei noastre.

Atunci când la porunca și porunca Bisericii de a ne feri de păcatul nesocotirii bogăției de har și binecuvântare ce i se îmbie fiecărui creștin prin primirea cu vrednicie a sfintei Taine a Nunții, apoi de a nu călca în picioare orânduile sfintei noastre Biserici și legile țării privitor la sfințenia, nedespărțirea, rosturile creștinești și naționale, românești ale familiei ca temelie a vieții de stat se alătură și înaltul îndemn al Regelui nostru, noi bănățenii, totdeauna buni creștini și buni români, nu putem rămâne nepăsători, ci va trebui să ne îndreptăm, de aci încolo, viața potrivit acestor povește și îndemnuri.

Așa ne povățuește și dumnezeescul cuvânt al Scripturii: „Să nu mai împărățească dar păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să ascultați de poftele lui. Nici să nu vă faceți mădulările voastre unelte ale nedreptății și păcatului, ci vă puneți pe voi înaintea lui Dumnezeu ca unii ce ați ajuns din morți vii și mădulările voastre ca arme de dreptate înaintea lui Dumnezeu. Căci păcatul pe voi nu vă mai stăpânește, căci nu mai sunteți sub lege ci sub har“ (Rom. VI, 12—14.)

Iubiți fii sufletești, bunul Dumnezeu „a trimis pe Fiul Său... ca noi să dobândim înfierea“, ca să devenim fii ai lui Dumnezeu, din robi ce eram păcatului și morții. Luminați de raza cunoștinței „Răsăritului Celui de sus“, ce s'a revărsat peste noi la acest mare praznic, să ne străduim ca să și rămânem toată viața noastră în această fericită și mântuitoare stare de „fii ai lui Dumnezeu“. Adunați în jurul sfintei noastre Biserici, această înaltă ocroritoare

a sufletelor noastre și rămânând întru dragostea Celui ce a întemeiat-o prin nașterea Sa, ca pe o mare familie a fiilor lui Dumnezeu, înconjurând cu dragoste, supunere și devotată alipire pe M. Sa Regele nostru, simbolul unității noastre naționale și purtător al destinului nostru, această a doua familie a sufletului nostru, să respingem dela noi toate uneltirile tuturor celor ce încearcă să ne deslipească, în aceste vremuri de pătimășă involburare, de aceste cele mai sfinte așezăminte ale sufletelor noastre: Biserica, Regele, Neamul. Ca astfel să ni se împlinească și făgăduința ce cuvântul lui Dumnezeu o face pentru noi ca fii ai lui Dumnezeu, ai Bisericii și Neamului nostru: Ca dacă suntem „fii“, să ajungem cu adevărat și „moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Hristos“ (Rom. VIII, 17.), ai fericii și slavei ce bunul nostru Părinte Ceresc a rânduit-o aleșilor Săi. Amin.

Ceeace Vă dorește tuturor

Caransebeș, la Nașterea Domnului din anul 1937.

Al Vostru, al tuturor iubitor părinte:

† VASILE,
Episcop.

S'a smerit ca să ne înalțe

de Pr. Gheorghe Cotoșman
prof. la Academia teologică.

Par'că niciodată sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos n'a fost mai semnificativă și n'a fost așteptată cu mai multă bucurie ca acum. Poate că niciodată omenirea n'a avut mai mult nevoie de ajutor de Sus ca în aceste zile de restriște și de cumplită secetă morală.

Omul, care cu luminile minții sale a subjugat multe din puterile firii, din fenomenele naturii, și a perfecționat până la cel mai înalt grad posibil mașinismul cu toate ramificațiile sale, stă neputincios în fața tainei întrupării Fiului lui Dumnezeu, și se simte nespus de umil și mărunț în fața Pruncului culcat în ieslea dobitoacelor din peștera Vitleemului.

„Taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută“ s'a descoperit omenirii înainte cu 1937 ani, într'o peșteră, într'un staul de vite. O, ce neînțeleasă de oameni este această minunată revelație dumnezeiască, petrecută într'o peșteră. O, cât de nepătrunsă este înțelepciunea lui Dumnezeu și cât de neumblate sunt cărările lui!

Și tocmai pentru că omenirea prea a alergat la izvorul înțelepciunii omenești și prea a bătătorit cărările acestei lumi păcătoase și îndepărtate de Dumnezeu, s'a coborât Fiul lui Dumnezeu din cer, sub forma unui umil copil, ca să ne arate și prin aceasta deșărtăciunea alergărilor noastre de toate zilele, să ne dovedească nimicnicia, ca apoi să aprindă în sufletul nostru dorul de o lume mai bună, de o viață mai curată, mai demnă de numele ce-l purtăm.

Dumnezeu nu putea da omenirii o lecție mai edificatoare, decât Staulul din Vitleem. El, Creator și Stăpân al lumii văzute și nevăzute, a ales Fiului său, nu un palat împărătesc plin de strălucire și mărire, ci o peșteră rece, un staul întunecos și murdar; nu un leagăn de aur cu scutece de mătase, c'an povestele cu feți frumoși, ci o iesle — înmirozmată de florile fânului — a unor dobitoace necuvântătoare, cari și ele se vor fi minunat de marea minune la care au fost martore.

Fiul lui Dumnezeu — cel „prin carele toate s'au făcut“ — S'a smerit pe sine, cum nu s'a mai smerit nici un om din lume. Dar, smerenia Lui a servit drept scară de înălțare spirituală întregii omeniri. Intreaga lui viață pământească de 33 și jumătate ani a fost o predică — prin cuvânt și fapte — a smereniei, a acelei virtuți sublime, care ridică și înalță făptura la Ziditor. Adevărul exprimat de El, „cine se smerește se înalță, iar cine se înalță se va smeri“, rămâne și va avea valoare veșnică pentru toți oamenii, din toate locurile și din toate timpurile.

Înțelepciunea omenească, respinge virtutea smereniei creștine considerându-o înjositoare pentru ființa omenească. Dar, așteptăm omenirea îngâmfată și mândră de azi, că în fața Pruncului din Vitleem și-au plecat genunchii trei regi — magi înțelepți — veniți din orientul îndepărtat, alături de trei păstori umili și credincioși. În fața Omului-Dumnezeu va trebui să se plece tot genunchiul atât a celor cerești cât și al celor pământești — dupăcum spune Scriptura.

Biserica creștină — închipuind peștera — ea singură oferă, de aproape douămii de ani, spectacolul minunat de a primi și de a adăposti

sub bolțile ei, în numele Pruncului Sfânt, pe toți închinătorii cucernici recrutați din toate straturile societății, și tuturor, fi eei soldați sau împărați, fie înțelepți sau neînțelepți, bogați sau săraci, împărtășește, cu multă risipă, darurile ei sfințitoare, fără de cari nu este posibilă o viață rodnică de fapte bune, plăcute lui Dumnezeu și oamenilor.

Nu știu dacă mai este vr'un popor în lume, care să fi înțeles și aplicat în viața sa virtutea smereniei mai mult ca poporul român. Această virtute dumnezeiască a fost steaua lui călăuzitoare prin deșul și întunericul veacurilor; ea a condus și pe magii neamului la Peștera stântă, unde s'a zămislit ideea mântuirii acestui popor de sabia ucigătoare a atât irozi cruzi, în creierul cărora se depănase gândul nimicirii acestui neam, care nu avu altă vină decât aceea de a fi propovăduitorul operei și a vieții Aceluia ce azi S'a născut în peșteră.

Poporul acesta de 2000 de ani a cântat și cântă de bucurie, împreună cu corul îngerilor, imnul mântuirii: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunavoire“.

Domnul, care din peșteră a înălțat pe Fiul său în slava cerului și mai de sus de ceruri, a înălțat poporul românesc acolo unde nici unul din dușmanii lui n'au bănuit. Pepe acest piedestal pe care a fost înălțat, poporul românesc continuă a fi trimbițașul păcii și a binevoirii între oameni, în vreme ce irozii lumii, dușmanii lui mândrii de eri, seamănă zizania urii și a răzbunării, și uneltesc decapitarea lui.

Iată dar, cum dreptatea veșnică a lui Dumnezeu înalță pe cei smeriți și smerește pe cei mândri.

Fraților mei Români, le doresc ca să umble mai departe pe calea strămoșilor lor, pe calea smereniei creștine, căci este calea înălțării și a izbânzii!

Ne-am făcut părtași ai lui Hristos, numai dacă vom păstra temeinic, până la urmă, începutul stării noastre întru el.

Evrei 3, 14.

Intru răbdarea voastră dobândi-veți sufletele voastre.

Luca 21, 19.

Nimeni nu poate pune altă temelie decât cea odată pusă, care e Iisus Hristos.

I. Cor. 3, 11.

Nașterea Mântuitorului și „omul nou“ de astăzi.

Nașterea Mântuitorului nu-i numai reîmprospătarea amintirilor care ne-au legănat copilăria, înveselit tinerețea și înseninat fruntea pe drumul colțuros al vieții. Și nici admirabila poezie a colindelor și obiceiurilor creștinești, care împodobesc în haină de sărbătoare, cea dintâi zi din primul an al erei creștine.

Pe lângă acest izvor nesecat de reîntinerire sufletească, Nașterea Mântuitorului înseamnă marea revoluție în care s'a prăbușit lumea veche, reînviind pe ruinele ei o lume nouă, creștinismul.

Nașterea Mântuitorului nu-i numai o dată istorică, ci începutul unei noi vieți al cărei ecou bate de douămii de ani la poarta divinității.

Dar rostind aceste cuvinte: revoluție, lume nouă, om nou, iată-ne deodată situați pe planul de gândire al vremii noastre. Ce stăpânește ca o adevărată obsesie lumea noastră, dacă nu această panică după o nouă ordine socială, o nouă ordine politică, o nouă morală și mai ales, dar mai ales un om noui.

Medicii afirmă că un organism în care s'au furișat microbii unei boli, inventează, oarecum, mijloacele de rezistență pentru a preîntîmpina primejdia. La fel și omul de astăzi, stăpânit de spaima unei primejdii necunoscute, sufocat sub carapacea unei culturi materialiste, inventează noi doctrine, croindu și noi drumuri pe care speră să găsească mântuirea.

De altfel fuga aceasta după noutate, credința în mai bine prin schimbarea unei ordine existente, este ceva firesc omului.

Cine din noi pe față sau în taină nu speră din orice schimbare cât de puțin bine?

Este deci firesc și logic ca ordinea actuală fiind socotită falimentară, oamenii să caute noi concepții de viață, din care să se nască o nouă lume, un om nou.

Trei popoare își dispută astăzi dreptul de înfăetate în a întocmi o viață nouă, un om nou. Ele ne sunt cunoscute din lupta uriașă pe care au deslănțuit-o fiecare pentru atingerea acestui scop.

Să urmărim în aceste trei direcții, deci, noua ordine trâmbițată și să vedem în care din aceste schimbări găsim speranța unei lumi mai bună, a unui om mai fericit.

În apropierea noastră trăiește un popor mare, ale cărui noi întocmiri de viață sunt o negare absolută a condițiilor în care eram deprinși să-l vedem trăind pe om până acum. Comu-

nismul rus este astăzi un vast laborator, în care să încercă nașterea omului nou.

În graba de a-l vedea cât mai curând construit, bolșevismul n'a mai crezut necesară o evoluție lentă; dincontra mijloacele cele mai brutale au părut mult mai potrivite. Și marea uzină și-a început activitatea. Omul nou trebuie construit în serie, standardizat calitativ, curățit de orice aliaj din vechile tradiții.

Câți n'au văzut și nu văd încă în această fabricație a omului sovietic, aurora unui viitor strălucit al omenirii.

Să-i cercetăm, dar, mai de aproape conturul. Mai întâi omul nou trebuie să fie fără familie. Evident că pentru a se naște, are încă nevoie de tată și mamă. Dar odată furnizat, statul își ea sarcina să-l crească după un program anumit.

Iată cum se exprimă Buckarin într'un paragraf din Abecedarul comunistului:

„Orice pretenție a părinților de a-și crește copiii trebuie respinsă. Asemenea părinți trebuie disprețuiți fără mila“.

A-l smulge pe copil de sub influența părinților, a face din el un orfan din prima zi a nașterii, este idealul partidului comunist. În ziarele comuniste copiii sunt îndemnați să strecoare la pagina anunțurilor, declarații de acestea: „Eu subsemnatul reneg public pe mama mea“ sau: „Eu subsemnata rup, pentru totdeauna, orice legătură cu părinții mei“.

Fără familie, omul cel nou trebuie să lupte tot atât de aprig contra individualismului, și a tot ce împiedică legăturile lui cu societatea totalitară. De aceea educația lui trebuie să fie colectivă. În orele de muncă sau de odihnă el trebuie să fie în „echipă“.

Omul nou va mânca în echipă, va locui în echipă, se va îmbrăca în echipă.

Văzându-se astfel sacrificat în fața acestui zeu teribil — societatea de mâine — omul nou prezintă deja simptome de oboseală și descurajare.

Acestei suprastructuri internaționale el ar prefera un colț de pământ unde să se simtă stăpân, să aibă copii, și un adăpost care ar fi, fără îndoială, altceva de cât peretele transparent îndărătul cărui aude „sfărăitul de elefant“ al tovarășului lungit pe același pat mizerabil ca și al lui.

Pentru conducătorii fabricii însă aceste insticte burgheze nu sunt decât rămășiți ale trecutului care trebuie înnăbușite.

Fără familie, fără personalitate, omul nou trebuie să fie și fără religie. Omul nou nu va mai privi cerul și nu-și va mai ancora speran-

țele lui în veșnicie. Crezul lui se reduce la următoarea parodie:

„Cred în paradisul pământesc singurul pe care-l admit și de care mă simt legat“.

„Cred în răsturnarea violentă a oricărei ordine sociale existente“.

„Cred în rodnicia urei, în lupta de clasă, în puterea binefăcătoare a proletariatului“.

„Cred în veșnicia materiei și cred că într'oză zi voi dispărea în neant“.

Oricât de sumar am prezentat trăsăturile caracteristice ale omului sovietic, ne putem totuși da seama că uzina aceasta a trecut pentru totdeauna alături de marea revoluție socială pe care o anunță cu atâta șgomot.

Ea a aruncat pe piața lumii un produs de dubioasă calitate, un animal feroce.

Să trecem la cel de al doilea exemplar pretins modelul ideal al societății viitoare. După literatura lui Osw. Spengler, cu titlul atât de răsunător „Prăbușirea Apusului“, poporul german și-a întors privirea spre originea lui străveche, spre codrii lui virgini de altădată, unde i s'a părut că aude murmurul melodic al unor străfunduri sufletești. Din acest sondaj, poporul german s'a ales cu mitul rasismului în care reînvie vechii zei și vechile virtuți războinice. Prinși în vârtejul acestui vânt de epopee, Germanii au început și ei construcția supraomului rasă.

Orice pretenție de ideal în cultură, artă etc. sunt aruncate peste bord. Ceea ce va caracteriza pe noul om al viitorului, omul superior, va fi vigoarea corpului și virilitatea mușchilor.

Pentru a le obține, iată-i pe conducători exaltând tineretul. Tânăr german, fii aspru, disprețuește iertarea, închide porțile cetății și construiește statul.

Într'oa lucrare apărută, nu de mult sub titlul: „Evanghelia forței“, destinată poporului german, citim:

„Spiritul militar trebuie să fie singura formă de viață. Soldați mai întâi și numai soldați. Omul nu-i spirit, ci carne și sânge. Legile vieții nu sunt spirituale, ci sângeroase“.

Ce-ar putea aprinde mai mult imaginația tânărului german decât această mistică a sângelui.

„Vocea mașinilor uriașe înnăbușe cântecul de orgă, iar coșul uzinelor a înlocuit turla bisericii“, spune același autor.

În definitiv comunism sau rasism, mesianism pământesc sau glorificare a sângelui nu-i de cât aceeași zeificare a materiei.

Ceace a pierdut și unul și altul este tocmai forța adevăratului progres, sufletul. Materializarea mai departe a omului fie în sens

comunist, fie în sens rasist nu poate sfârși de cât în noroi și sânge.

Ne rămâne să cunoaștem pe al treilea „om nou“, și să vedea dacă nu cumva ne duce și acesta la decepție.

Sunt nouăsprezece veacuri de când un oarecaci Iisus, din Nazaret, s'a dat drept un Mesia așteptat, venind și el să întemeieze o ordine nouă, o „nouă împărăție“. Ordine, în adevăr atât de nouă, atât de necunoscută contemporanilor, încât dus în fața tribunalului, Iisus a trebuit să declare solemn: „*Împărăția mea nu-i din lumea aceasta.*“

Bine înțeles, că această împărăție se compune din oameni noi, în sensul strict al cuvântului cu această particularitate că ei nu depind nici de timp, nici de spațiu. Și a doua caracteristică și mai originală în comparație cu omul de uzină este, că acest om nou trebuie să se renască el singur. Nu distrugerea ordinei existente, nici violență sau exaltarea instinctelor este condiția acestei renașteri, ci înnobilarea sufletului, acea forță launtrică care face din fiecare om un fiu al lui Dumnezeu și un frate al tuturor oamenilor.

„In adevăr, spune Mântuitorul, nimeni nu va intra în împărăția mea, dacă nu se va renaște sufletește.“

Fiu al lui Dumnezeu și frate al tuturor oamenilor, iată mistica acestei noi împărății.

În lumina ei fiecare creștin este un lucrător care din ființa în carne și sânge primită în stare brută în ziua când a fost chemat la existență, să facă o ființă spirituală și morală. „Voi sunteți învățați în școala lui Iisus Hristos, spune sf. apostol Pavel, să vă lepădați de omul cel vechi, stăpânit de poftă înșelătoare și să vă îmbrăcați în omul cel nou creat după Dumnezeu în dreptate și sfințenie adevărată.“

Deosebirea esențială a creștinismului și puterea lui de transformare a omului este tocmai afirmația categorică a unei vieți de dincolo, fără să mutilizeze sau anuleze viața de aci.

Mântuitorul a binecuvântat casa, nunta și familia. A ridicat la rangul de taină însoțirea între bărbat și femeie binecuvântând înmulțirea pruncilor. A iubit natura, a îngăduit ospățul, a recomandat îngrijirea corpului, osândind postul fariseic și toată asprimea înăcrită a unei vieți ipocrite.

A avea conștiința că ești fiu al lui Dumnezeu și frate al oamenilor înseamnă spiritualizarea omului purificat prin sfințenie și înobilat prin iubire.

Cât de mișcător a cântat marele convertit pe calea Damascului imnul iubirii creștine:

De ași vorbi în limbi îngerești și dragoste nu am, făcutu-m'am aramă sunătoare și chimval răsunător. Și de mi-ași da corpul meu să-l ardă și dragoste nu am, nimic nu sunt.

În această iubire stă forța creștinismului și actualitatea lui.

L. Busuloc.

De nașterea Domnului.

De: Preotul **Tursa Octavian**
profesor-spiritualul Academiei teologice.

Oricât am încerca prilejul să depănăm istoria neamurilor ce trăesc pe globul nostru, ca din acest prilej, să căutăm perindări în fața ochilor noștri de epoci similare de învrăjbiri și frământări ca acelea în care viețuim noi cei de astăzi, infructuoasă va fi osteneala noastră, căci nu vom afla epoci mai funeste și mai menite pierzării ca cele de azi.

Nu-mi amintesc să fi cetit undeva, ca să fi trăit popoarele epoci mai încrâncenate ca acelea pe care le parcurg astăzi. Și iarăși nu-mi amintesc să fi găsit locuri în istorie, unde înșii să se fi căutat să-și întindă mâna cu atâta înfrigurare la opera luciferică de neronizarea, desdumnezeirea lor, ca astăzi sub ochii noștri.

Prea ne-am luat lumea în cap. Vrem fericirea și noi bătătorim calea ce duce la dezechilibrarea, la neurastenizarea noastră. Nizuim spre pacea sufletească, dar ne complacem în deslăntuirile și rostogolirile tuturor turpitudinilor vremii noastre. Vrem să fim în cadența timpului și sorbim dintr'un snobism grotesc potirul destrăbălării — al aspidei. Rotiți-vă privirea în jurul vostru și veți vedea cum crimele, sinucidirile, fărădelegile se succed cu precizie matematică.

Insul pe ins se despoaie, se ucide arătându-și colții hidoși și hrăpareți după bogății vane. Legile sunt infructuoase, ele nu mai intimidează pe nimeni, și la orice pas vedem cum adolescentul insultă, calomniază, schingiuește pe bătrânul cu părul încărunțit, cum mama descreerată își innăbușe pruncul, iar dacă acesta totuși a reușit să ajungă vârsta pubertății, în hâda-i perversitate își terfelește mama, îndreptând trăgaciul asupra ei. Nu mai găsim pe omul om, pe omul adevărat, el a devenit o rara avis în mijlocul vârtejului social. Omul din ziua noastră jinduește spre cel primitiv, spre omul bestie și adeseori în acțiunile sale se indentifică cu celalalt.

Am făcut realizări minunate, dar mai mult într'un domeniu material. Am făcut minuni în domeniul științei și al invențiilor. Am învățat să stăpânim elementele naturii, fulgerile și vaporii au devenit sclavii noștri, dar n'am învățat să domesticim animalul din noi, să ne dominăm — înfrânăm noi înși-ne.

Am luat-o razna, aidoma apelor unui râu ce-și ies din albie și o iau razna, inundate de revărsări imbelșugate.

Iată realitatea timpului!

Și aceasta numim noi civilizație? Numim progres?

Nu mai vrem să știm că trebuie să existe și există o lume care transcende și unde vom putea găsi elixirul vieții, numai dacă vom căuta ca în imanența pământească să ne desbarăm de gheena luciferică!

Prea ne-am depărtat de minunea Copilului Sfânt din Bethleemul Iudeei!

„Am pierdut simțul minunii. O falsificare a înțelegerii realităților, asta e tot ce-am putut obține ca progres în mașinăria noastră sufletească, în ultimii 400 de ani. Vrem ca totul să fie rațional și explicabil“.¹⁾

Omenirea se îndreaptă în progresul ei besmetic cu pași accelerați spre hotarul unde începe alt tărâm - prăpastia - osânda.

Ce trebuie să facem ca să nu cădem în prăpastie, în osândă?

Unde-i îndreptarul nostru? Indreptarul zace în noi, în voința noastră involburată de harul Duhului Sfânt.

Să ne reîntoarcem sufletele spre pridvoarele altarelor, căutând să descătușăm sufletele noastre de cara aceea imoralității.

Să ne reîntoarcem sufletele spre vestibulul cerului - Biserica - de unde radiază acea onză purificatoare și atmosferă ozonificată de nimbul lui Iisus Hristos.

Să ne reîntoarcem sufletele spre religia creștină, care, trebuie să devină un îndreptar al vieții noastre - religie - ce conține în esența ei balsam înviorator-vivificator și dătător de viață.

Trebuie să începem o operă educativă, dând un aer nou de prospețime morală ca în ziua întâiu a facerii, făcând să vibreze noi avânturi în inimile noastre. Dar aceasta nu o vom putea realiza prin formule goale de legi și cărți, ci prin puterea cuvântului dumnezeesc. „Nu prin legi, nici prin vorbe sau prin cărți se schimbă lumea, ci prin oameni punând

înainte ca îndreptar de viață pe cei cu talent moral“.²⁾

Iată mesagiul timpului!

Dar, par'că se aude ceva?... Să ascultăm puțin!... Da, se aude! E grasul clopotelor ce sună! E sunetul clopotelor bisericilor noastre! Sună clopotele și dangătul lor vestește în casele sufletelor noastre nașterea Copilului - Minunea - a Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Și, fără să vrei, urci privirea la cer. Par'că cauți pe coviltirul înstelat al cerului steaua ce s'a arătat Magilor, și din ea vrei să cobori în tainița sufletului tău mici irizări de lumină sfântă. Ce noapte serafică! Ce liniște dumnezească s'a așezat între cer și pământ.

Și clopotele cântă!... Și ne cheamă să ne topim ghița sufletului nostru. Ne cheamă să renaștem spre o viață nouă, spre o viață spirituală. Se reveresc sufletele noastre de bucuria nașterii Domnului.

Să luăm viață din nașterea Lui!

Și clopotele sună!... Și sunetul lor se unește cu cântecul Serafinilor și a Heruvimilor ce în imnul lor de slavă aduc vestirea nașterii Mântuitorului... vestirea păcii pe pământ și între oameni bună învoire.

Minunea Nașterii.

De: Prof. Constantin Rudneanu.

Sf. evghelist Luca ne povestește în termeni simpli, dar pătrunzători, marea faptă a Nașterii lui Iisus Hristos.

În vremea Cezarului Augustus al Romei s'a ordonat un recensământ pentru întreg imperiul, și acesta a fost cel dintâiu de când Cyrinus era guvernatorul Siriei.

Iisus Hristos se naște în timpul acesta în Vitleemul Iudeei — Nașterea misterioasă a Fiului lui Dumnezeu dintr'o Fecioară arăta deplina curățenie, dovedea că Dumnezeu-Om vine în lume ca să mântuiască lumea de „Cel rău“.

Toți teologii, istoricii, ziaristii și mai ales arheologii au recunoscut evenimentele epocale ale faptelor istorice petrecute, cari s'au păstrat dealungul anilor în lucrări uriașe, că Împăratul Augustus fiind un escelent administrator și'n același timp ca lucrurile să fie metodic lucrate

1) Nae Ionescu: „Minunea din Bethleem“ în ziarul „Cuvântul“ Nr. 2041 din 25 Decembrie 1930.

2) S. Mehedinți: „Apropierea de Iisus prin biserica noastră; prin alegerea educatorilor“, pag. 1.

trebuia să pună la lumina zilei documente oficiale numite statistici, deosebit de importante și caracteristice pentru vremea aceea. Istoricul Svetoniu în „Augustus“ ne enumeră muncă uriașă a împăratului ce a desăvârșit-o. În „*Index rerum gestarum*“ există o copie celebră gravată la întrarea unui templu care s'a ridicat în onoarea împăratului Augustus la Ancyra în Galatia, și acolo se vorbește despre cele trei recenzământe, dintre care unul a avut loc la 746 puțin înainte de nașterea lui Iisus Hristos. Și mulți dintre istoricii posteriori ne confirmă toate cuvintele sfinților evangheliști...

S'a născut Iisus cel prezis de proroci — acolo unde odinioară s'au petrecut faptele mărețe ale unui popor, care aștepta să se nască un Mesia...

S'a născut în ieslea caldă în mijlocul unor oameni simpli, dar adânc iubitori ai binelui.

O lume nouă se renaște, fiindcă lumea poporului evreu era împătimită de focul păcatului, înnota în viața materială a câștigului — Noul născut, Iisus avea lumea divină a Tatălui Cereș pe care a coborât-o pe pământ — de aceea a trebuit ca să sufere și de aceea n'a avut unde să-și plece capul Fiul lui Dumnezeu.

„*Celatea lui David*“ a răsunat de fiorul sfânt al nașterii divine — Hristos Mântuitorul — a răsturnat credințele vechilor zeități ale lumii greco-romane, a înlăturat sacrificiile sângeroase de oameni și animale, restabilind cultul minunat al jertfei fără de sânge.

Păstoii, cei dintâi mesageri ai minunii au văzut și au crezut în Fiul lui Dumnezeu — ei au fost primii tâlmăcitori ai marelui adevăr, care s'a descoperit în chipul cel mai ideal posibil, plinindu-se cuvintele Vechiului Testament, că „domnia lui Mesia va fi domnia păcii“...

Și pacea s'a sălășluit în lume — pacea atât de mult dorită de oameni — ea este mereu căutată pe toate drumurile, ea însă poate fi realizată numai în posibilitatea unui drum drept, fără șovăire, plin de suferință, dar plin de speranță într'un viitor mai bun...

De câte ori omenirea în zbuciumul ei după pace și dreptate nu trece peste minunea nașterii — de câte ori oamenii în urma unor scopuri pe cari voiesc să le atingă, nu întunecă lumina Vitelemului; lumina însă nu s'a stins — minunea nu s'a sfârșit, ea este vie și faptele noastre trebuie să întărească acest mare adevăr al lumii creștine.

Fără căldura sufletului, fără minunea nașterii, fără înțelegerea supremă a Omului-Dumnezeu nu poate fi vorba de credință creștină.

Și acest adevăr istoria religiilor, cultura cea adevărată ni-l întărește tot mai mult — de aceea și gândul nostru să îndreaptă spre Vitelem, contemplând minunea Nașterii lui Iisus Hristos — *Acolo găsim căldura sufletului nostru, viața noastră spirituală!!!*

Viata s'a arătat!

De atâta sumedenie de ani s'a scris mult și s'a predicat și mai mult despre însemnătatea Nașterii celui fără de prihană pentru viața sufletească a omului. Expresiile cele mai sunătoare s'au căutat pentru a o caracteriza. Mi se pare însă că nimeni altul n'a rostit un cuvânt mai profund și în același timp mai fericit ca sf. evanghelist Ioan: „*Viața s'a arătat*“ (I Ioan 1, 2).

Cine citește și recitește cu atenție stilul acesta ce caracterizează în toată plinătatea lui fondul dumnezeiescului praznic al Nașterii, nu se poate să nu simtă o sfântă și dulce ușurare a sufletului, a realizării unui fapt cu ardoare așteptat.

Cuvinte simple: S'a arătat viața.

Dar ce este viața? Pleiada de învățați și cugetători și-au bătut neconținut capul să dea răspuns la această întrebare. Ostentindu-se să dea o definiție a vieții și s'o toarne în anumite noțiuni, n'au reușit decât a se face înțeleși decât numai de aceia cari deja știu ce este viața, căci cine nu o cunoaște acela cu greu va pricepe din toate acele definițiuni, ce este viața.

Poți de pildă să recunoști existența vieții undeva, poți s'o simți, poți să-i precizezi semnele caracteristice ale ei, poți să-ți dai seamă de cauzele și condițiile cari o nimicesc, dar nici un muritor nu va putea spune vreodată ce-i viața în sine. Chiar și viața unui firicel de iarbă sau a unei gâze rămâne pentru noi o taină nepătrunsă. Apoi cu atât mai mult se poate face pentru viața spirituală, cugetătoare și liberă care se prezintă în persoana omenească, această afirmare.

Dar mai este viața care susține totul, viața care mișcă soarele, care poruncește veacurilor să vină și să dispară, viața fără de care nu curge apa nu cade fulgul de zăpadă, nu înnoată peștișorul în apă sau nu cântă păsărica în codru, viața fără de care nu se naște, nu trăește și nu moare omul, acea viață despre care Apostolul zice: „*Prin ea trăim, ne mișcăm și suntem*“.

Profeți, Apostoli, reformatori au fost atinși și luminați de razele acestei Vieți și au mărturisit între oameni de această viață. Dar Ea,

obiectul celor mai înalte presimțiri, ținta celor mai profunde dorinți a rămas ascunsă în dosul lucrurilor, dincolo de lume.

Hristos vine în lume! Și atunci aceia cari în cursul veacurilor s'au încredințat puterii și ocrotirii Sale, strigă cu glas mare în fața lumii uimite: „Viața s'a arătat“.

Da, Viața pe care noi o presimțim, dar n'o puteam ajunge, pe care o căutam dar n'o găsim, această Viață s'a arătat și s'a sălășluit în lume în persoana lui Iisus Hristos.

Ea se pogoară din înălțimi misterioase și rupe granițele realității, revărsând în lume o altă realitate nouă, sănătoasă, luminoasă și curată, o realitate în care trupurile slăbănogite ori sufletele bolnave se însănătoșează, cei des-nădăjduiți găsesc mângâiere, cei slabi se eroifică, cei păcătoși devin sfinți, cei ferecați se eliberează. Revărsă în lume acea realitate în care frica și muștrarea cugetului se risipesc, răutatea și necurăția es la iveală și sunt nimicite, acea realitate în care stăpânirea puterilor vrăjmașe lui Dumnezeu — a egoismului, a lui Mamona, a robirii sufletesti — a fost înfrântă, pentruca Domnul întregii vieți, al desăvârșirii, să lucreze viața vecinică în toți aceia cari își deschid sufletul.

Prin Hristos a pătruns în lume dragostea îndurătoare, Evanghelia Sa pretutindenea unde a lucrat și lucrează îmboldește și călăuzește sufletul omenesc către cele mai înalte creațiuni ale lui, sub înrâurirea Invățăturii Sale popoarele ajung la o realitate mai înalte și la legiuiri mai umane. Pe toate le dă și le săvârșește Iisus. Toate însă sunt numai radieri ale unicului fapt că în El a apărut viața, adevărata viață, față de care toate celelalte sunt, după cum zice Apostolul Pavel, „moarte“, fie c'ar fi vorba de o viață înaltă, fie de una obscură fie c'ar fi vorba de-o viață cu faimă, scăldată în strălucirea bogăției, sau cufundată în mizerie și neștiință.

Insuși Domnul ne spune: „*Eu sunt Viața*“, Petru cugetă și măturisește „*Tu ai cuvintele vieții vecinice*“, Pavel scrie „*Hristos este viața mea*“; iar Ioan glăsuiește: „*Viața a apărut*“. Toți aceștia înțeleg prin viață ceva care mai 'nainte era tănuit și care nu putea să pătrundă decât prin raze palide. Dar Viața care s'a arătat acum în Hristos, este după cum am amintit, începutul și puterea creatoare a unei noi realități care vrea să cuprindă și să biruiască vechea realitate.

Și reușește a o săvârși. Prin ce? Tocmai prin faptul că cei ce cred în această nouă realitate se devotează și-și deschid sufletul spre o nouă viață.

Odată cu Nașterea Domnului s'a sălășluit o nouă realitate în care intră acela care dorește să iasă din cea veche.

La Crăciun s'a arătat viața care se împărtașește aceluia cari flămânzesc și însetoșează după viață.

Dacă fiecare dintre noi voim să ajungem la viață, dela sine înțelegem că nu vom atinge această țintă așa, viețuind ca și mai 'nainte, stilizându-ne doar viața, prin faptul că cercetăm când și când biserica, că mai ajutăm câte un sărac, că mai frunzărăm o carte sfințită, etc.

Numai atât nu-i de ajuns în timp ce rămânem tot la vechile deprinderi de a ne învărti împrejurul banului, sau al plăcerii, sau al unui om sau al unui partid.

Viața cea nouă care singură are preț de viață înaintea lui Dumnezeu, trebuie să ia locul aceleia, care până acum o socotiam noi viață. Ea să devină focarul întregii noastre existențe, transformându-ne în organe ale sale în stare să cucerească și pe alții. Numai în măsura în care ne vom devota acestei noi vieți ne vom încărca cu bogății de preț, ne vom întări cu puteri cari sunt în stare să fortifice pe om în necazurile și luptele veacului.

Fiecare poate experimenta în persoana sa cece odinioară Apostolii și legiunile de sfinți au experimentat și va putea zice cu aceștia că odată cu Nașterea Domnului, „Viața s'a arătat“.

Pr. D. V. Anuțoiu

Nașterea...

Dintr'un film de o nespasă frumsețe morală m'am documentat asupra dragostei Chinezului de ogorul lui, de palma lui de pământ, simbol al nesfârșitei legături cu generațiile de strămoși apuse.

Fiii cerului, cum își zic Chinezii în sentimentalismul lor, își țes o mistică angrenare a întregii lor existențe în complexul de armonii universale. Și totuși, numai din fanatica lor dragoste de pământul natal — scăldat în baia razelor fierbinți de soare — se vede cât de vaporos este vâlul acesta mistic, sub care se ascunde un realism viguros, un practicism unic.

Chinezul își muncește petecul de pământ cu o nobilă pasiune; îl îngrijește și îl ferește de ravagiile secetei, de furtună și de plaga lăcustelor. Il iubește cu fanatism, *căci ogorul îi asigură pâinea cea de toate zilele, deci existența.*

Statueele lui Budha, dela figurinele mărunte până la cele de mărime gigantică, sunt atașate

fiecărui cămin familiar; dar le găsești și în piețe, pe străzi, pretutindeni în locurile mai frecventate: Chinezul i se poate adresa ușor, oricând și pentru toate necazurile lui, mici sau mari. Desvâluind un vecinic memento pentru purtarea credinciosului, budhismul compare ca o regulă — chiar un complex de reguli — de viață. Dar atât. El nu îți dă nostalgia ceului populat de îngeri și stăpânit de un Tată înțelept, nu-ți dă râvna sfântă către patria nestriciunii, nici secretul drumului la Cer.

Statuia, *atașată* vieții spirituale este prin acest fapt înafară de viața intimă sufletească a insului; este doar un lucru neamnat. Credința într-o statuie este credința în nimic, mai precis: o necredință.

Iată, în contrast cu aceasta, starea noastră superioară: neegalata frumsețe a creștinismului.

Iisus Hristos prin naștere, cel mai expresiv fapt al existenței, se încadrează în viața și existența noastră. „Eu sunt buciumul, iar voi vița“... definește raportul nostru sublim că Dumnezeu nostru. El este Hristos Iisus, Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu nostru. Iar creștinismul, după expresia lui Maurice Zundel, „constă în ceea ce are el mai esențial, în Hristos. E mai puțin doctrina lui și mai mult Persoana lui“.

Ca un prunc, mică și duioasă făptură, se naște în peștera rece. Primiți-l, iată, întinde brațele spre noi!

AȘA NE-AU ADUNAT.

Voi dascăli de la sate,
Ai vremii de demult,
Pe voi par'că ș'acuma
Cu drag vă mai ascult.

Biserica străbună
Părea a fi un rai,
Când auzeam Priceasna;
„La Muntele Sinai“.

Cântarea voastră dulce,
Vârsa un mare dar:
Credință și răbdare
Poporului plugar.

Și pruncii lângă strană,
Cu glas de îngerei,
Cu grijă după preot,
Cântau frumos și ei.

Că „dascălu cu popa“
Trăiau pe-atunci la noi
Ca Petru și cu Pavel
Apostoli amândoi.

Biserica și școala
In fiecare sat,
La lucrurile bune,
Așa ne-au adunat.

„Pace Vouă!“

Sărbătorirea nașterii celei mai presus de fire a Mântuitorului, prilejuește an de an nădejdea de a reinvia tot ce a mai rămas nobil și frumos în sufletele noastre, învârtoșate de păcate, căci „Crăciunul“ nostru este sărbătorirea învingerii spiritului asupra materiei ce ne-a subjugat veacuri îndelungate; el este sărbătoarea învingerii luminii asupra întunerecului; el este sărbătoarea nașterii minunate a Celui ce ne eliberează de sub jugul greu al păcatelor noastre și ale protopărinților noștri.

Dumnezeu în a Sa mare grijă și iubire pentru această omenire, trimite pe unicul său Fiu, unul născut din Tatăl, ca să ia chipul robului, în ieslea miraculoasă și în același timp sărăcăcioasă a Vitelemului, — nu în palate somptuoase cum s'ar fi convenit celui ce avea să devină Împăratul împăraților, — dându-ne astfel supremul exemplu de suferință și'n același timp ca și cel mai umilit și smerit să îndrăznească să se apropie de Dânsul.

Pregătiți-i calea lui și neteziți-i cărările lui, căci iată s'a născut nouă Mântuitor, care stă și bate la ușa zăvorâtă a sufletelor noastre și cere intrare ca să aducă lumină în locul întunerecului; căci „El pentru aceea s'a și născut, ca să fie lumină între oameni, ca oricine va crede întrânsul să nu rămână în întunerec“. Fiul lui Dumnezeu s'a născut pentru a potoli sufletele învrăjmășite și a turna în ele până în ziua de apoi, an de an, balsam de pace și iubire, îndemn de înălțare și purificare până la lumina cerească.

Douăzeci de veacuri s'au scurs aproape de când ne împărtășim din hrana lui cerească, ne încălzim și curățim sufletele la leagănul sfintelor altare și totuși sălașul sufletelor noastre nu e primitiv, nici măcar ca eslea și nici cald ca peștera Vitelemului. E adevărat, ne pregătim cu multe pentru acest praznic de aniversare a Nașterii Mântuitorului, dar pentru a-l primi pe dânsul așa cum se cuvine în cămărele sufletelor noastre, ne pregătim mai puțin. Doar copilașii în curăția sufletelor lor, cari se aseamănă fulgilor de zăpadă ce nu s'au prefăcut încă în noroiul pământului, se mai bucură aievea, preamărind cu glasurile lor nașterea Mântuitorului.

Alegerile parlamentare în toată cărora ne aflăm ne dovedesc îndeajuns că în timp ce Mântuitorul ne strigă blând: „Pacea mea dau vouă“... și „Să vă iubiți unul pe altul“... frații de același sânge, cu sufletele otrăvite de politicianismul desbinător, se omoară cu securele și ciomegele!

Aniversarea praznicului nașterii Mântuitorului din acest an, am dori să aiba alt ecou în sufletele noastre de cât cele de până acum. Hristos, Solul lui Dumnezeu, care a fost trimis să ne înfrățască din nou cu cerul, ne cheamă, mereu veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și luați lumină din lumina celei mai curate și sublime credințe, care ne-a mântuit veacuri de-arândul, de atâtea ori și ne-a scăpat de atâtea primejdii și năcazuri. Veniți cu toți să vă curățiți sufletele și să le clădiți de astă dată din nou, din temelii pietrilor bunătăților și a celor mai curate virtuți, veniți să vă luminați căile nesigure ale viitorului trist și de taine învăluit. Invingeți ura dintre voi prin iubire, căci nu există războiu mai îndreptățit între oameni, decât războiul pe care îl duce iubirea pentru izgonirea urii din suflete, precum însuși Mântuitorul prin războiul iubirii a zdrobit cătușele grele și idolii de piatră, cari au subjugat multe secole sufletele popoarelor și neamurilor din'aintea nașterii Sale.

Prăznuind, să ne împărțăm din hrana lui, din iubirea Sa cea mare și din pacea și binecuvântarea ce ne-o dă, alungând de acum din sufletele noastre, din casa noastră, din statul nostru, ura și desbinarea, ca să ne simțim toți frații de același sânge legați în sfințenia aceleiași credințe și în împlinirea aceluiași destine.

PETRU TOMA.

Săptămâna.

„Hristos se naște, măriți-L...”

Staulul în care s'a născut Iisus e înfățișat de celebrul *Manzoni* sub titlul „*Proorocitul lăcaș*”. Pânza lui *Manzoni* este poate cel mai plastic tablou cuprinzând lăcașul în care avea să se nască Mântuitorul lumii. Insuși *Giovanni Papini* se entuziasmează de această genială creație spunând: „Acesta poate fi visul candidaților la călugărie, luxul parohiilor, jucăria copiilor...” pentru că: „...ieslea curată și drăgălașe, trandafir, cu jghiabul lustruit și înzorzonat, cu măgărușul în extaz și boul solemn, cu îngerii de pe acoperiș ținând ghirlande fluturate, cu păpușile regilor în mantii și ciobanii cu glugă, ingenunchiați de cele două părți ale șopronului”.

Tot *Giovanni Papini* spune: „Acesta e adevăratul Staul în care a fost născut Iisus. Locul cel mai murdar de pe lume, fost-a cea dintâiu încăpere a singurului neîntinat dintre cei născuți de femei. Fiul Omului ce avea să fie sfășiat de vitele cărora le zice oameni, avut-a

drept cel dintâiu leagăn jghiabul în care ronțae dobitoacele florile minunate ale primăverii”.

Care este punctul cardinal al creștinismului? se întreabă *Gustav le Bon* în „*Une théorie nouvelle de la religion*”.

„Că Iisus e Fiul lui Dumnezeu”.

Care este temeliea creștinismului? se întreabă *Gaston Richard* în „*L'athéisme dogmatique en sociologie religieuse*”.

„Întâia este credința în Iisus. A doua este credința în Dumnezeu. Pe acești pilastri se bazează toată credința noastră religioasă și dacă cineva are aceste două temelii puternice — credința în Dumnezeu și în Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu — acela are o convingere religioasă puternică. Căci toate celelalte manifestări ale vieții religioase, ca: rugăciunea, cercetarea bisericii, primirea sf. Taine, viața disciplinată și milostivă... se bazează pe acest crez”.

Insuși cuvântul, numele Iisus, exprimă cea mai desăvârșită pace, dragoste și jertfă.

Pe clopotele sfințelor biserici se scrie: „vivos voco, mortuos plango, fulgura frango”.

Care-i explicația acestor frumoase cuvinte?

În numele sfânt al lui Iisus — născut în ieslea dobitoacelor — se cheamă cei vii, micii și mari, învățați și fără carte, săraci și bogați! Plâng pe cei morți, trecuți la cele veșnice prin amintirea lor și morți din cauza păcatului, chemându-i la amintirea numelui lui Iisus. Frânge furtunile, văzute și nevăzute, ispitele păcatelor atât de înfricoșate prin făgăduința iadului.

În această săptămână sfântă clopotele bisericilor noastre au sunat și altfel, cu mai deosebită subliniere chemarea tuturor către Iisus, parcă cântau cu glasul îngerilor: „*Hristos se naște, măriți-L*”.

În loc însă ca clopotele să fie auzite, propagandiștii politici din răspuneri strigau tot mai tare, alte chemări, alte vorbe, cu alt tâlc decât pacea propovăduită de Iisus.

Stai încremenit în fața acestor întâmplări.

Ești silit să faci comparație între rostul praznicului Nașterii Domnului, și între întâmplările săptămânei.

Sunt două zile de când șgomotul propagandei electorale cu caracter de mase s'a înăbușit în urne. Nu ne interesează rezultatul votului. Interesează efectul moral al acestei propagande și varietatea manifestațiilor încopciate cu ea.

Pe primul plan se situaiază efectul moral. Dar nu are mai puțin semnificația apariția și peste tot preoții în cursul propagandei.

Am auzit cazul unui preot, care vorbind la o întrunire publică, a fost apostrofat violent

cu cuvintele: „*popii la biserică*“. Răspunsul preotului a fost foarte just și întemeiat, dar a rămas fără nici un efect.

Pe de altă parte, la altă întrunire publică ținută tocmai în cursul slujbei praznicul sfântului Nicolae, vorbitorul — un profesor universitar al unui partid de opoziție — a aflat ni merit să atace guvernul pe tema salarizării funcționarilor și îndeosebi pentru ajutorul dat Bisericii și preoților. Este adevărat că auditorul l-a ascultat în liniște, fără nici o manifestare la aceste monstruoziități, dar s'a remarcat din discuțiile ulterioare, că sămânța rea aruncată a prins rădăcini. Cu multă părere de rău am constatat că țaranii nu au simțul critic atât de dezvoltat să urmărească pe vorbitor pas de pas. Era de pus o foarte simplă întrebare d-lui „*profesor universitar-țaran*“ — cum s'a intitulat în propaganda electorală — cu cât i s'a majorat salariul D-Sale? Din ziare aflăm că profesorii universitari de multe ori sunt în postura de comis-voiajori. Catedra la distanță de sute și mii de Km. de domiciliu sau ocupația principală. Au fost cazuri — și câte vor mai fi — când un profesor universitar are plată de 15.000—24.000 lei lunar, la 4 (patru) ore de lucru săptămânal.

Am relatat două cazuri de violență electorală, cu gândul de a depăna ce efect moral lasă masele de auditori naivi, sămânța discordiei între frații de aceeași lege.

Gravitatea acestui abuz de violență în limbaj consistă în faptul că s'a făcut în pragul praznicului Nașterii Domnului și în momentele când clopotele bisericilor remarcă anumite momente din ritualistica st. biserici care întruchipează simbolic viața lui Iisus.

Nu pot trece cu vederea faptul că politicienii, făgăduesc intervenții — cu toate mijloacele pentru ușurarea ori înlesnirea *concupinajului*.

Prea Sfințitul Episcop a avut părinteasca grijă, ca în pastorală pentru Nașterea Domnului, să pună accentul pe această plagă.

Ce tărnic — ori cât de întemeiate ar fi argumentele — are față de desmățul electoral, pastorală unui părinte sufletesc?

Concluziunile se văd cu toată amărăciunea, ba mai mult cu toată neputința în pastorația de toate zile.

O concludentă icoană prezintă pagina I, din zilele trecute a „Curentului“, în care se desemnează atât de genial de A. Dragoș, campania electorală. Intr'un clișeu, se bat țaranii între ei cu cea mai sălbatecă ferocitate, iar în umbră orașanii rād.

Când va trece furtuna electorală, vrajba, bătaia, procesele cu tot cortegiul de neajunsuri, tot în spatele preotului se vor arunca.

Preotul slujitor al altarului de unde se înalță marea cântare: „*Hristos se naște, măriți-L...*“ ce poate spune și ce poate face?

Pr. Traian Constantin

Mărire întru cei de sus...

De: Pr. A. Gh. Mihailoviciu.

Este cântecul corului de îngeri, ce desprinde iarăși omenirea din caerul frământărilor cotidiene, spre a o transpune în slava „zilei mari“, a Nașterii Domnului.

Naștere, care pe răvașul veacurilor încădrează în cea mai perfectă armonie, năzuințele tuturor popoarelor acestui „cosmos“, cu dorul de mai bine, cu dorul de mântuire.

Hristos se naște, ca să deslege nodul păcatului împresurător de coapsă omenească, și să bată pe nicovaia veacurilor scutul, panterea și coiful împotrivirii lui în veșnicie.

„Hristos se naște, măriți-L!“! crâmpeiu, smuls cu voluptatea sufletului în sărbătoare depe nimbul de slavă al catavasiei, poleită cu cea mai expresivă nuanță a vieții și estompată cu colorul razelor de nard a „Luceafărului celui mare“.

„Mărire întru cei de sus!“! și azi ca și acum douăzeci de veacuri, fredonează același cânt ce involburează sentimentele tuturor pămintenilor, în aceeași notă comună, a cărei nuanță de sărbătoare definește clamoarea celui mai înalt timbru de adevăr, cuvântul rostit prin ceața veșniciei: „Hristos pe pământ, înălțați-vă!“!

„Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit între noi“, primește acum cea mai captivantă tornură de realitate, față de sufletul pământeanului înfeudat până la orbire și totală extenuare deșertăciunii...

Douămii de ani s'au rostogolit pe undele vremii, ca de pe talazurile lor frământate convulsiv între țărnișii aceluiași vremi și nevoi să putem adânci taina rosturilor noastre: „Pe pământ pace, între oameni bunăvoire“.

Dorim tuturor cetitorilor, colaboratorilor și prietinelor foii noastre

Sărbători vesele și fericite.

ȘTIRI

Distincții. Prea Sfințitul Părinte Episcop a binevoit să distingă din prilejul sfințelor sărbători ale Nașterii Domnului pe venerabilul preot Nicolae Novacovicu din Gârbovăț cu blane roșii iar pe pâr. Ioan Buliga din Dragșina cu brâu roșu. Felicitări!

Alegerile parlamentare, s'au terminat în bună parte, lăsând lumea să se dumirească din buimăceala lor. După datele comunicate de ziarele din Capitală, guvernul a luat circa 40%, național țăraniștii 25, legionarii 20, gogo-cuziștii 9 iar georgiștii și maghiarii câte 6% din totalul voturilor.

Șezătoare culturală-religioasă a organizat cercul religios „Sfântul Gheorghe” al elevilor dela liceul „Traian Doda” din localitate marți în 21 Decembrie a. c. Programul, interesant, a culminat în instructiva conferință a profesorului de religie N. Terfaloagă, conducătorul cercului, despre „Nașterea Domnului în lumina istoriei religiunilor”.

Mulțumită publică. Oficiul parohial ort. rom. din Ticvaniu Mare mulțumește și pe această cale celor de mai jos, pentru ofrandele primite: Di Mihălcescu directorul Soc. U. D. R. din Oravița 10.000 Lei, Gogu Popescu dir. băncii franco rom. din Oravița 100 Lei, Funcționarii Percepției de circumscripție Bozovici prin Perceptorul Popescu Ion 700 Lei, Funcționarii percepției de circumscripție Moldova Nouă prin Perceptorul Seran Florian, 425 Lei, Funcționarii percepției Oravița prin Perceptorul Bastius 255 Lei, Funcționarii percepției Reșița Urban prin Perceptorul Popa Mihaiu 1375, Funcționarii percepției Reșița Rural prin Perceptorul G. Ioniță 820 Lei, Funcționarii percepției Staiendorf Anina, prin Perceptorul Alex. Băndoi 275 Lei. Total 14.860 Lei. Suma din urmă 20.935 Lei, Total general: 35.795. Lei.

6734 Șc. 1937.

Notă oficială.

În conformitate cu hotărârea Sinodului Permanent dela 23 Noemvrie a. c., mai jos se publică adresa Ministerului Educației Naționale, Direcțiunea învățământului primar-normal Nr. 183678/1937.

Ca răspuns la adresa I. P. S. V. Nr. 2934 1937 avem onoare a Vă face cunoscut că Ministerul a aprobat ca preoții să nu mai fie opriți a preda studiul religiei în școlile primare după manualele aprobate de Sf. Sinod cu res-

pectarea programei analitice în ceea ce privește orele și predarea materiei.

În acest sens s'a dat ordin școlilor primare și revizoratelor școlare.

p. Ministru ss. **Al. Voinescu**

Dir. Gen. ss. indiscifrabil.

Ceeace se comunică spre luare la cunoștință.

Caransebeș în 8 Decembrie 1937.

Episcopul diecezan:

† **VASILE**

APEL.

În toamna acestui an s'au împlinit 222 ani dela moartea de martir a Mitropolitului Antim, a cărui ctitorie zace uitată în mijlocul capitalei Țării noastre.

Pentru restaurarea ei mijloacele bănești ale Comisiunii Monumentelor Istorice sunt neîndustilitoare.

De aceea invităm, în urma unei adrese a acelei comisiuni, pe preoții, funcționarii, cât și pe ceilalți credincioși ai noștri, dornici de a ajuta la refacerea ctitoriei vrednicului mitropolit, să contribuie la restaurarea bisericii Antim din Capitală, trimițând acelei biserici sumele subscrise în urma apelului de față

Caransebeș în 18 Decembrie 1937.

Consiliul eparhial.

CONCURS.

În înțelesul ordinațiunei Ven. Cons. Eparhial ddto 25 August 1937 Nr. 4950 B. ex 1937, se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei de clasa I-a din comuna noastră Moldova-nouă cu filiile Padina-Matei și Moldovița din protopresbiteratul Bisericii-albe, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Beneficii:

1. Salar anual dela Societatea U. D. R. afară de ajutorul de stat 15,000 Lei.
2. Locuință liberă în casa parohială cu supraedificatele economice, fără grădină de legume.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Reflectanții au să înainteze odată cu petiția și încuviințarea Prea Sfințitului Domn Episcop Diecezan, fără de care nu pot fi luați în lista candidaților.

